

ESITA

Kí Asueru naṣ Vasati bɔna kpatan

¹ Kí Asueru gurɔ à kí blè b̀̀su m̀̀n baswɛɛdo awɛɛswɛɛplaaanɔ sɛna zaa India b̀̀sun ai à gàa pé Etiopia b̀̀sua.

² Vɛɛna à bɛ zaa Susa wétɛdaan

³ à kíblɛna wɛ aagɔdee guu à gbãadeenɔ kɔn a ibanɔ kàkɔa ń pínɡi zĩbaa pɔbleea. Pɛsia kɔn Midião b̀̀su zĩkari bàdeenenɔ kú gwe kɔn gbɛ̀̀ b̀̀ɛdeenenɔ kɔn b̀̀su gbãadeenenɔ.

⁴ À a kpatata auziki bítanɔ kɔn a bítake gakuio ɔ̀̀ɔ̀ɔ̀ánnɛ ai mɔ swɛɛdo.

⁵ Kè gurɔ beenenɔ pàpa, à zĩbaa pɔblee kè gbɛ̀̀ kè aɔ̀̀ kú Susanɔnɛ, kínɛnɔ kɔn talakanɔ ń pínɡi. Wà zĩbaa pɔ̀̀ blè ai gurɔ swɛɛplaa à bɛ ua líkɛn.

⁶ Wà bisa pura kɔn à búguo d̀̀ɔ̀ɔ̀ kondogi tãnganɔa kɔn bà puraanɔ kɔn bà gaarura'ideenɔ, ben wà lògo kpé wesagba kè wà b̀̀ kɔn gbèpuna. Vura kɔn kondogi daɛbɔnɔ kaena gusararaa kè wà kè kɔn gbèpuo kɔn gbètɛo kɔn gbè siaao kɔn gbè búguoa.

⁷ Wà wɛɛ d̀̀nɛnɛ gwe kɔn vura ímibɔnɔ. Ímibo p̀̀nɔ bori doodo pínɡime. Kína wɛɛ p̀̀i kpàmma à gè ɔ̀̀la.

⁸ Kína diɛ kè wàton gí wɛ̀̀mirinɔnɛro. À bè a bɛgwarinɔnɛ aɔ̀̀ wɛ̀̀ kpá baadea lán à yezi nà.

⁹ Kí Asueru naṣ Vasati zĩbaa pɔblee kè nɔgbɛ̀̀nɔnɛ kíbe ɔ̀̀.

¹⁰ À gurɔ swɛɛplaadee zĩ kína pɔ̀̀ kè nna wɛ̀̀ɛa, ben à bè a dogari gɔ̀̀n swɛɛplaaa kè wà ń fɛɛ

kènɔnɛ: Mɛuma, Bizita, Abona, Bigita, Abagata, Zeta kɔn Kakasao

¹¹ aɔ mɔ́are kɔn a naɔ Vasatio kɔn à kí naɔ fùrao kuna, ɛ à à maakee ɔɔba gbɛnɔnɛ kɔn gbãadeenɔ, zaake nɔgbɛ pì né nɔɔmɛ.

¹² Kè kína dogari pìnɔ yã pì ò à naɔnɛ, à gí mɔ́zi, ben kína pɛtɛ kè à fɛzi maamaa.

¹³ Kína yã pì ò wéezɛri sɔɔnɛyãdɔrinɔnɛ, zaake ègɔ yã píngi gbekaa gbɛ kè aɔ bɔsu doka dɔɔnɔamɛ.

¹⁴ Pɛsia kɔn Midião gbãadee kè aɔègɔ kú à sae gɔɔn swɛɛplaaanɔ tɔn yè: Kasena, Seta, Adamata, Tasisi, Mɛɛsi, Masena kɔn Mɛmukão. Aɔmbe à kpàasinɔ ũ. À kpata gbãadeenɔn gwe.

¹⁵ À bènnɛ: Ma a dogarinɔ zì ma naɔ Vasatia kɔn yão, ben à gí mazi. Wé keo diamɛ? Doka bè diamɛ?

¹⁶ Ben Mɛmukã bè kínanɛ kɔn gbãadee pìnɔ: Kí, mbe n naɔ Vasati taari kɛnnɛ ndoro, à taari kè gbãadeenɔnɛ kɔn n bɔsu gbɛ sãnda píngio.

¹⁷ Yã kè n naɔ pì kè é dagula, nɔgbɛ píngi é ma aɔé kya ká n zãnɔn wà be: Kí Asueru bè wà a naɔ Vasati sísiare, ben à gí mɔ́zi.

¹⁸ Pɛsia kɔn Midião bɔsu gbãadeenɔ nɔɔ kè aɔ n naɔ yã pì mànɔ égae yã sí n zãnɔla tia. L'é'ena kɔa kɔn zɔkao é ke bíta.

¹⁹ Kí, tó à kɛnnɛ, n yã diɛ Vasatinɛ àton wéɛ sinɛ dɔro, n nɔgbɛ kè deàla kpá kpatan à gɛɛ ũ. Weé yã pì kɛ Pɛsia kɔn Midião doka kè wè gbororo takada guu.

²⁰ Tó wà yã kè n diɛ kpàakpa kè n bɔsu bíta guu píngi, nɔgbɛnɔ é bèɛ lí n zãnɔnɛ, nɔ gbãadeenɔ kɔn nɛnɔkparɛnɔ n píngi.

²¹ Yã pì kà kínanɛ kɔn gbãadeenɔ n píngi, ben à kè lán Mɛmukã ònɛ nà.

22 Ben à lékpāsā kè b̀usu kè èe kí bleem̀manɔne píngi, b̀usu k̀ɔn b̀usuo k̀ɔn à lákēna boriio, bori k̀ɔn boriio baade k̀ɔn a boriyāo. À bè g̀ɔgbē bé eéḡḡ gbāaa blee a ua guu, à boriyān wāgae o ua pì guu.

2

Esita ḡna kína naṣ ũ

1 Yā beenɔ gbera kè kí Asueru pɔɔ wèrea, yā kè Vasati k̀ene k̀ɔn yā kè à diè à yā musuo e sānlo.

2 Ben kína ibanɔ bène: Kí, ñ tó wà nɔkpare maaanɔ wɛtenne.

3 Ñ gbēnsinɔ diè n b̀usunɔ guu píngi aṣ nɔkpare maaanɔ kakṣa aṣ mó wà ká n nɔgbēnɔla Susa kè. N nɔgbēnɔ gwàri Egai kè wà à f̀eè kè é ñ gwa k̀ɔn n nɔɔnɔ, weé ñ keke k̀ɔn nɔmaablebɔnɔ wásawasa.

4 Nɔgbē kè k̀ennɛ é ḡḡ n naṣ ũ Vasati ḡeè ũ. Yā pì kè kínane nna, ben à zèo le.

5 Yuda kee kú Susa Beyāmi boriime, à tón M̀dekai, Yairi néme. Simeí k̀ɔn Kisio kú à dezino té.

6 À kú z̀izɔ kè Babilɔnu kí Nebukanɛza ñ k̀ukū Yerusalemu k̀ɔn Yudanɔ kí Yekɔniao à tànyonɔ té.

7 Èe a desē né Adasa kè wè bene dɔ Esita gwaa, zaake à de k̀ɔn à dao kuuro. Nɔkpare pì kakana maa bensɔ à maa. Kè à de k̀ɔn à dao g̀a, M̀dekai à sè a né ũ.

8 Kè wà yā kè kína diè pì mà, ben wà g̀aa k̀ɔn nɔkparenɔ paripari Susa wà ñ ná Egaine a ɔzĩ. Ben wà Esita sè wà g̀aao k̀ibe kína nɔgbēnɔ gwàri p̀ine.

9 Nɔkpare pì k̀ene maa, ben à gbēkeè k̀ene à bè wà à keke k̀ɔn nɔmaablebɔnɔ wásawasa ḡɔɔ, wà p̀oble maaa kpáa. À k̀ibe nɔkpare kè à sè ḡɔɔn swɛɛplaaanɔ kpàa, ben à kpé maaa kpàa kína nɔgbēnɔ be.

10 Esita e a borii ke a be bùsu o gbēkenero, zaake Mɔdekai bène àton tó gbēkee dōro.

11 Lán guu e dɔɔ nà Mɔdekai ègɔ kína nɔgbēnɔ be gāale zé sɔ, le à e àgɔ Esita kuuna dɔ kɔn yā kè èe à leeo.

12 Ai nɔkparenɔ zé e wàgɔ gá i kɔn kí Asueruo, séto aɔ yā kè wà diénne ke gĩa ai mɔ kuri awεεplaa. Wègɔ nɔsi kè wà kè kɔn lí'ɔ gū nnannaao keεmma ai mɔ swεedo, ben wègɔ n̄ kekeε kɔn tuaenɔ kɔn nɔgbē m̄kekeebɔnɔ ai mɔ swεedo.

13 Nɔkpare kè kína bè ina kàa, kí naɔnɔ be pɔ kè à gbèka píngi wè kpáa à gáome.

14 È gá uusie à su kí naɔnɔ be kɔngɔ gwàri kè wè benε Sasagaza kè wà à fεε kè fáandi. Àmbe è ɔ liga kí nɔ yìgisai pìnɔzi. È e à εara à gá kína kiia dɔro, séto à yā kà kína pìnε à à sisi dɔ baasiro.

15 Kè ina kà Abiaili né Esita kè à desε Mɔdekai à sè né úu pla, èe póke gbekaro, séde pɔ kè kína nɔgbēnɔ gwàri Egai pì òne baasiro. Esita yā kà gbē kè aɔ wée siàlenɔne n̄ píngi.

16 Kína kíblena wè swεεpladee guu wà gàao à be mɔ kuride Tεbe guu.

17 Kína ye Esitazi de a nɔ kpaaanɔla n̄ píngi. À yā kàne, à kènε maa de nɔkpareε kpaaanɔla n̄ píngi, ben à kí naɔ fura kùnε à à diε a nɔ Vasati gεε ú.

18 Ben kína pì zĩbaa póblee kè à gbāadeenɔ kɔn a ìbanɔ kàkɔa Esita sena yā musu. À diε kè wà zĩbaa bíta ke, ben wà à kpàakpa kè bùsu kɔn bùsuo, ben à gba dà gbēnɔne à gè'ɔla.

Mɔdekai kɔn Amanao

19 Nɔkparenɔ kakɔana gèn plaadee Mɔdekai v̄εena kíbε gānu guu.

20 Esita e a be b̀usu ke a boriyā o gbēkee m̀aro lán M̀dekai òne nà. À t̀e M̀dekai yāzi lán èg̃o kee nà zaa gur̃o k̀e èe à gwaa.

21 K̀e M̀dekai ṽēena k̀ibe gānu guu le, kí Asueru dogari zédākpari g̃ōn plaaano p̃o f̀e k̀inazi, ben aō lé kp̀ak̃s̃ōzi wà à de. Aō t̃on ỳe: Bigitana k̃ōn Teresio.

22 K̀e M̀dekai yā p̀i kp̃ai mà, à ò k̀ina naō Esitane, ben Esita ò k̀inane k̃ōn M̀dekai t̃o.

23 Wà yā p̀i gwàgwa wà è yāpurame, ben wà g̃ōn plaaa p̀ino lògo lía aō g̀a. Wà yā p̀i k̀e b̀usu g̃iayāk̃enano takadan k̀ina wáa.

3

1 Yā beeeño gbera kí Asueru Am̃data né Amana, Agaga borii gwena k̀ara à à gbà gbāa, à ṽekii k̀e de a gbāade daano p̀ingi p̃ola kp̃aa.

2 K̀ina ìba k̀e aō kú à be gānu guuno è dae ñ puua wà mì sie Amanane lán k̀ina dĩe nà, m̀de M̀dekai è dae a puua à mì sieñero.

3 Ben k̀ina ìba p̀ino M̀dekai là wà bè: À k̀e dia née k̀ina yā maroo?

4 Lán guu e d̃o nà aōèg̃o oone le, m̀de è ñ yā daro, à bè Yudan a ũ. Ben aō ò Amanane le wà e wà d̃o t̃o eé M̀dekai yāk̃ena p̀i f̃.

5 K̀e Amana è M̀dekai è dae a puua à mì siearero, ben à p̃o f̀e.

6 K̀e wà M̀dekai borii òne, à m̀en do dena k̀ene néngo, ben èe zé wetẽe à M̀dekai bori Yuda k̀e aō kú Asueru b̀usu guuno kaate ñ p̀ingi.

Amana lékpak̃s̃ōna Yudañzi

7 Kí Asueru k̀iblena ẁe kuri aw̃eplaadeen à m̀o káaku Nisā guu, Amana gb̀e k̀e ẁe be purimu là, le à

mɔ kɛ́ eé yā̀ pì kɛa dɔ̃ kɔ̃n à gurɔɔ. Ben yāgbekana pì bò mɔ kuri awɛɛplaaa kɛ̀ wè be Ada guu.

⁸ Ben Amana bè kí Asuerunɛ: Bori kee kuu à gbɛ̃nɔ̃ fāakɔ̃a bori pāndenɔ̃ té n bɔ̃su pariinɔ̃ guu píngi. Aɔ̃ fɛɛakaarayā̃nɔ̃ bò doodo kɔ̃n bori kpaaanɔ̃ pɔ̃o, aɛ̀ n doka daro. Èe kɔ̃ sío ò ò́ tó tɛɛero.

⁹ Kí, tó à kɛ̀nnɛ nna, ò yā̀ diɛ lɛ̀ wà ò́ kaate, mé kondogi tɔ̃n wāa plaaa kpá n ɔ̃'uterinɔ̃a aɔ̃ ká n auzikikaɛ̃kiin.

¹⁰ Kína a tānga sèedakebɔ̃ bò à kpà Amɛdata né Amana, Agaga bori Yudanɔ̃ zanguri pì

¹¹ à bè: Ò kɛ borii pìnɛ lán à kɛ̀nnɛ maa nà, ògɔ̃ kondogi pì kūna n pɔ̃ ũ.

¹² Mɔ káaku gurɔ̃ kuri awɛɛ'aagɔ̃dee zĩ Amana kína takadakɛ̃rinɔ̃ sisi. Aɔ̃ yā̀ kɛ̀ Amana diɛ kína ìbanɔ̃ kɔ̃n kína kɛ̀ aɔ̃ kú bɔ̃su kɔ̃n bɔ̃suonɔ̃, bori kɔ̃n borii gbāadeenɔ̃nɛ dà takadan. Aɔ̃ kɛ̀ bori kɔ̃n boriiɛ, baade kɔ̃n a yāo, bɔ̃su kɔ̃n bɔ̃suo kɔ̃n à takadakɛ̃na boriii. Aɔ̃ kɛ̀ kɔ̃n kí Asueru tóo, ben aɔ̃ à sèeda kɛ̀ takada pì kɔ̃n à tāngao.

¹³ Aɔ̃ takada pìnɔ̃ nà zĩrinɔ̃nɛ ò zĩ aɔ̃ ò́ gbáɛ kí bɔ̃su parideenɔ̃ guu. Takada pì guu wà bè wà Yudanɔ̃ dede wà ò́ kaate wà ò́ borii bɔ̃, né fète gbɛ̃nsi, gɔ̃gbɛ̃nɔ̃ kɔ̃n nɔ̃gbɛ̃nɔ̃ gurɔ̃ doo guu, mɔ kuri awɛɛplaade Ada gurɔ̃ kuri awɛɛ'aagɔ̃dee zĩ, wà ò́ pɔ̃nɔ̃ nakɔ̃a.

¹⁴ Weé yā̀ kɛ̀ à diɛ pì takada kpāsā bɔ̃su kɔ̃n bɔ̃suo píngi lɛ̀ àgɔ̃ de doka ũ, weé à kpàakpa kɛ̀ bori pínginɛ lɛ̀ aɔ̃gɔ̃ kú soru guu gurɔ̃ pì zĩ.

¹⁵ Zĩrinɔ̃ wà wà gàa gɔ̃ yā̀ kɛ̀ kína diɛ pì yā̃nzi, ben wà à kpàakpa kɛ̀ Susa wétɛdaan. Kína kɔ̃n Amanao vèè aɔ̃ɛ í sɛɛ. Susadeenɔ̃ sɔ̃ bídi kɛ̀ yā̀ pì.

4

Mɔdekai wéekena Esitaa le à lé da yān

¹ Kè Mɔdekai yā kè wà kè pì mà, à a pókāsāanɔ gà à kè, ben à pɔsia utanɔ kùàla à túbu gbè a mìa, ben èe lili oo wéte guu èe wēnda ó gbāaa dɔɔ.

² À gàa ai kíbe gāale, zaake gbēke è fɔ à gē kíbe gānu guu kɔn pɔsia utanɔ danaro.

³ Wà yā kè kína diè doka ũu pì kpàakpa kè bùsu kɔn bùsuo píngi, ben Yudanɔ nà ódɔnaa maamaa baama píngi kɔn léyinao. Aɔɔe wéé'i kwééé aɔɔe sósobi ó dɔɔ. Aɔ gbē paridee pɔsia utanɔ kùúla aɔ túbu gbè n mìnɔa.

⁴ Kè Esita iba nɔgbēnɔ kɔn gɔgbēnɔ mò wà òne, à nòse yàka maamaa. À pókāsāanɔ kpàsā Mɔdekainɛ à da pɔsia utanɔ gbèn, mɔde èe we à sìro.

⁵ Ataka kè wà à fèe kèn dogari kè kína diè àgɔ kú Esita sae ũ. Esita à sìsi à à zì Mɔdekaia à gá à à lá: Bó yā bé à sù? Bóyānzin èe kee lezi?

⁶ Ataka bò kíbe gāale à Mɔdekai lè.

⁷ Mɔdekai yā kè à à lee tɔkène píngi, ben à kondogi kè Amana bè é ká kína auzikikaekiin Yudanɔ dɛdɛna yānzi lé òne papana.

⁸ À yā kè wà diè Yudanɔ dɛdɛna yā musu kè wà à kpàakpa kè Susa takada kpàa dɔ le à ɔdɔa Esitanɛ à à bɔkɔte kenɛ. À bè à o Esitanɛ à gá kína kiia à kúe kenɛ à wéé kea a gbēnɔ yā musu.

⁹ Ataka tà à yā kè Mɔdekai ò tɔkè Esitanɛ.

¹⁰ Ben Esita bène à gá à yā kè o Mɔdekainɛ:

¹¹ Kína ibanɔ kɔn a bùsu gbēnɔ dɔ n píngi kè tó gɔgbē ke nɔgbē sò kínazi à kpé guu, tó èe à sísiro, doka kuu mèn dome. Wè adee dɛmɛ, tó èe ke kína a vura

gò d̀ adeea ɛ̀ à e àgõ kuu baasiro. Mapi sõ, à kà gurɔ baaakuri kè wèe ma sísi mà gá kína kiiaro.

¹² Kè à gàa à Esita yã pì t̀kè M̀dekaine,

¹³ ben M̀dekai ̀ara à lékpāsā kène à bè: Ǹtongõ daa m̀be né bɔ ndo Yudanɔ té n kuuna kibe yãziro.

¹⁴ Tó n yĩtena gurɔ kè taka guu, d̀nɛ é bɔ gukea à Yudanɔ mì sí à n bɔ. Mpi k̀n n de bēdeenɔ sõ é gaga. Tó gurɔ kè taka yãzin n gõ kína naõ ũzi, dé bé à d̀ɔ?

¹⁵ Ben Esita lékpāsā kè M̀dekaine à bè:

¹⁶ Ǹ gá n Yuda kè aõ kú Susanɔ kakõa n pĩngi, à lé yi ma yã musu. Àton pó blero àton í miro gurɔ aagõ fãantè k̀n gwãavĩo. Mapi k̀n ma ibanɔ wé lé yi ɛ se. Beee gbera mé gá kína kiia, baa tó má gana zé vĩro. Tó mé game, mà ga.

¹⁷ Ben M̀dekai tà à yã kè Esita òne kè pĩngi.

5

Esita wéekena kínaa

¹ À gurɔ aagõdee zĩ Esita a kí naõ bisanɔ yì, ben à gàa à zè kibe ua guu kpé kè à kún kpɛɛɛa. Kína v̄ɛna kiblekita a kpé guu gwe, à aɛ d̀na kpɛɛɛa.

² Kè à a naõ Esita è zena kpɛɛɛa, à pɔ kèa nna, ben à a vura gò kè à kũna d̀a. Esita s̄zi, à ɔ z̄ à gò pì léa.

³ Kína à là à bè: Esita, bó n yezi? Bón n̄e gbekaa-maa? Baa ma kpata kpadoome mé kpámma.

⁴ À wèala à bè: Kí, tó à kènn̄e maa, n̄ Amanao sísi póblee kè m̄e k̄enn̄e gbãa.

⁵ Ben kína bè wà mó k̀n Amanao ḡɔ, ɛ aõ gá wà yã kè Esita gbèka pì k̄. Ben kína k̀n Amanao gàa ɛ wà póblee kè Esita kèñ̄e pì ble.

⁶ Kè aõbe wēe mii, kína Esita là à bè: Bón nēe wēe kee maa? Mé kenne. Yā kpareen nēe gbekaamaa? Baa ma kpata kpadoome mé kpámma.

⁷ Esita wèàla à bè: Yā kè mēe wēe kemmaan yè.

⁸ Kí, tó ma n ponnaa è, tó à kànnε, ò yā kè mēe wēe kemmaa kemε, à mós à póblee kè mé keare ziaa ble, mé yā kè n ma lazi onne.

⁹ Kè Amana bò zĩ beeea, à pɔɔ kè nna èe yáa dɔɔ. Mɔde kè à Mɔdekai è kíbe gānu guu èe fεarero èe vĩa kearero, ben à pɔ fēzi.

¹⁰ À a zĩnda kù à tà be. Kè à a gbēnnanɔ sisi kōn a naõ Zerεsio,

¹¹ ben èe ìa dāa a auziki bíta kōn a négōgbē pariinɔ yā musu. À bè kína a gwena kàara à a gba gbāaa de à ìba kpaaanɔla kōn gbāadeenɔ ñ píngi.

¹² À bè dɔ: Mámbe mado kè kína naõ Esita ma sisi à póblee kēmε kōn kínao. À èara à ma sisi mà pó ble kōn kínao zia dɔ.

¹³ Baa kōn beeeo tó ma Yuda bori Mɔdekai è vēena kíbe gānu guu, yā beeenɔ píngi è kemε póke ũro.

¹⁴ Ben à naõ Zerεsi kōn à gbēnnanɔ bène: Ñ tó gbēnɔ lí péenne à lezĩ kà gāsásuu baplaa akuri, ò wēe ke kínaa zia kɔngɔ à n gba zé ò Mɔdekai logoa, né gbasa ò gá kōn kínao pó ble kōn ponnaao. Yā pì kà Amanane maamaa, ben à lí pì pèe.

6

Bèεkaarana Mɔdekaine

¹ Gwāavĩ beeea kína e fɔ à ii òro. Ben à bè wà mós kōn a bùsu gĩayākenanɔ takadao. Wà à kyó kène,

2 ben wà Mɔdekai yā è gwe, lán kína dogari zédákpari g̃ɔɔn plaaanɔ Bigitana k̃ɔn Teresio lé kpàk̃s̃ɔzi nà, ben Mɔdekai b̃ò.

3 Kína a ìbanɔ là à bè: Wà Mɔdekai bèe kàara wà à gbà gbāaa yā pì yānzi diamε? Aɔ wèala wà bè: Wèe yāke kenεro.

4 Ben kína bè: Dé bé à kú ua guu gwee? Àε s̃o Amana g̃è kibe ua guu g̃ɔɔ le à Mɔdekai logona lí kè à p̃èε p̃ia yā onε.

5 Ben kína ìbanɔ wèala wà bè: Amana bé à kú uan gwe. Ben kína bè à g̃.

6 Kè à g̃è, kína à là à bè: Bón weé ke g̃ɔgb̃è kè má yezi mà à gwena kaaranε? Amana laasuu lè à bè: Dén kína yezi à bèε kaaranε de mapilaa?

7 Ben à wèala à bè: Tó n̄ yezi n̄ gb̃è bèε kaara,

8 weé kína gumusu kè n̄ dà yā sé wà m̃ó k̃ɔn n̄ s̃o kè wà kífura k̃uao.

9 N̄ gumusu pì k̃ɔn s̃o p̃io kpá n̄ gbāade bèedeeno gb̃è m̃en dooa, à gumusu pì dà gb̃è kè n̄ yezi n̄ à bèε kaaraanε à à di s̃a àg̃ó té à ae w̃éte zédaano guu àg̃ó p̃ūtā àg̃ó bee: Len kína è ke le gb̃è kè à yezi à à bèε kaaranε.

10 Ben kína bène: N̄ gá n̄ gumusu pì sé g̃ɔɔ k̃ɔn s̃o lán n̄ ò nà, n̄ yā pì ke Yuda bori Mɔdekai kè èg̃ó ṽèena ma be gānu guune. N̄ton yā kè n̄ bè wà kenε pì ke tóro.

11 Amana g̃aa à gumusu pì s̃e k̃ɔn s̃o p̃io à s̃uo. Ben à gumusu pì dà Mɔdekaine à à di s̃a, à té à ae w̃éte zédaano guu, èe p̃ūtā à bè: Len kína è ke le gb̃è kè à yezi à à bèε kaaranε.

12 Kè aɔ s̃u, Mɔdekai g̃aa à ṽèε kibe gānu guu, ben Amana ɔ kù a w̃éea à tà be k̃ɔn ɔɔɔɔɔ.

¹³ À yā kè a lee tōkè a naõ Zeresine kōn a gbēnnano ní píngi. Ben à lédammari pìno kōn Zeresio bène: Zaake Mōdekai kè nées kēsāazi pì né Yuda boriime, né à fō dōro, eégō gbāaa bleemmame.

¹⁴ Gurō kè aōe yā pì oone, kína dogari kè wà ní fēe kēno kà, ben aō à sè kpakpaa aō gāao póblee kè Esita kèa.

7

Amana logona lía

¹ Ben kína kōn Amanao gāa pó ble kōn Esitao.

² Gurō kè aōe wēe mii à gurō plaadee pì zī, ben kína Esita là à bè: Esita, bón né wēe kemaa? Mé kennē. Yā kpareen nées gbekaamaa? Baa ma kpata kpadoo mé kpámma.

³ À wèàla à bè: Tó ma n ponnaa è bensō yā pì kànne, ò tó màgō kú wèndio. Wéekēe kè má kèmmaan gwe. Ñ tó ma gbēno gō wèndi vī. Yā kè má gbèkan gwe.

⁴ Zaake mapi kōn ma gbēno, wà diē kè wà wa dede wà wa kaate wà wa borii bōme. Tó wèe wa yaa zōno ũ yāme, le má yītena. Nawēa beee taka e ká mà ía dammaro.

⁵ Ben kína à là à bè: Démeē? Dé bé eé fō à ze kōn yā beee taka bori kenaoee?

⁶ À wèàla à bè: Amana vāii kèn ibēe kè zàwaguu pì ũ. Swè kè Amanan kína kōn a naõ pìo yā musu.

⁷ Kína fēe a wēela pōfē guu à gāa líkpen a ua guu. Amana sō gō gwe kōn Esitao, ben Amana e kúe keene a wèndi yā musu, zaake à è kè kína zèo à zaaa keareme.

⁸ Kè kína b̀ò líkpen à s̀ù p̀óblekiia g̀ɔɔ, Amana l̀èè k̀íta daεb̀ɔ k̀è Esita g̀eεkεsεkεnaa ben à bè: À yezi à kusi ma nāa ma ẃaa kp̀é guu k̀èn ỳó? K̀è ýa p̀ì b̀ò k̀ína l̀én g̀ɔɔ, ẁà m̀ò ẁà p̀ó ỳì Amana uua.

⁹ K̀ína dogariǹɔ doke Abona bènε: Lí p̀εena Amana p̀ì b̀εε saε à k̀à g̀àsásuu baplaa akuri. Àp̀ì bé à lí p̀ì p̀èε l̀ε à M̀ɔdekai k̀è ýa maa k̀ènnεε logoa. Ben k̀ína bè: À à logo lí p̀ìa.

¹⁰ K̀è ās Amana lògo lí k̀è à p̀èε M̀ɔdekainε p̀ìa, ben k̀ína p̀ɔf̄ε kp̀àε.

8

K̀ína ýa p̀ànde diena Yudaǹɔ ýa musu

¹ Z̀ì beean kí Asueru Yudaǹɔ zanguri Amana b̀εε kp̀à a nās Esitaa. Esita bè k̀inanε M̀ɔdekain a danε ũ, ben M̀ɔdekai s̀ò k̀ínazi.

² K̀ína a t̀anga k̀è à s̀ì Amanaa b̀ò à dà M̀ɔdekainε, ben Esita Amana b̀εε ǹanε à ɔz̄i.

³ Esita èara à g̀àa ýa o k̀inanε d̀ɔ. À dàε à gb́a saε èε ẃéε'i kwεεε, à k̀úε k̀ènε l̀ε à à zaa k̀è Agaga bori Amana à l̀é kp̀àk̀ɔs̄s̄ Yudaǹɔzi gboro.

⁴ K̀ína vura g̀ò d̀àa, ben à f̀èε à z̀è à aε

⁵ à bè: T́ó à k̀ènεε bens̄ɔ ma ǹ p̀ɔnnaa è, t́ó ýa k̀è z̀é v̄i bens̄ɔ ma ýa k̀ànne, zaake Amεdata né Amana, Agaga borii z̀èo à Yuda k̀è ās̄ k̀ú ǹ b̀usu guuǹɔ d̀εdε ǹ p̀íngi, ǹ o ǹ takadak̀ēriǹɔnε ās̄ takada k̀ē ẁà Amana ýa p̀ì liε kp̀εεg̀anda.

⁶ Mé kε dia màg̀ɔ m̀ónzi k̀è eé ma gb̀ēǹɔ lee gwaa? Mé kε dia màg̀ɔ ma boriiǹɔ d̀εdεna gwaa?

⁷ Ben kí Asueru bè a nās Esitanε k̀ōn M̀ɔdekaio: À gwa, ma Amana b̀εε kp̀à Esitaa, ben ma Amana p̀ì lògo lía k̀è à à zaa kp̀àk̀ɔs̄s̄ Yudaǹɔzi ýanzi.

8 À takada kē Yudanɔ yā musu lán à kèare maa nà. À kē kōn ma tóo à ma tānga sèeda kea, zaake takada kè wà kē kōn ma tóo wà ma tānga sèeda kèa gborona vīro.

9 Gwe gɔɔ aɔ kína takadakērinɔ sisi. Mɔ aagɔde Sivā gurɔ baro awεε'aagɔdee zīn aɔ yā kè Mɔdekai diε Yudanɔne kōn kína ibanɔ kōn kínanɔ kōn būsu gbāadeenɔ kè píngi būsu mèn baswεedo awεeswεεplaaanɔne sena zaa India būsun ai à gàa pé Etiopia būsua. Aɔ takada kè būsu kōn būsuo kōn ń lákēna boriio, bori kōn boriio kōn ń yāo. Aɔ takada kè Yudanɔne kōn ń lákēna takao kōn ń boriyāo dɔ.

10 Mɔdekai takada kè kōn kí Asueru tóo à kína tānga sèeda kèa à takada pìnɔ nà zīrinɔne ń ɔzī, ben aɔ di sɔ bàaleri kè aɔ bɔ kína sɔ gānu guunɔa aɔ gàao.

11 Yā kè kína diε pì Yuda kè aɔ kú wéte kōn wéteonɔ gbà zé aɔ kɔ kakɔa aɔ gí kōn ń zīndao. Tó borii ke būsu zīkpeε ke lèémma kōn ń néno kōn ń nɔgbēnɔ, aɔ ń dεdε aɔ ń kaate aɔ yāańyo aɔ ń pónɔ sée.

12 À ń gbá zé aɔ beee ke kí Asueru būsunɔ guu píngi mɔ kuri awεεplaade Ada gurɔ kuri awεε'aagɔdee zī.

13 Wà yā kè à diε pì takada kpàsā būsu kōn būsuo píngi doka ũ. Wà à kpàakpa kè bori píngine le Yudanɔ gɔ kú soru guu aɔ yā yá ń ibεenɔa zī beeea yānzi.

14 Kína yādiεna pì yānzin zīri pìnɔ kè kpakpaa dina kína sɔ bàalerinɔa aɔ gàa. Bensɔ wà yā pì kpàakpa kè Susa wétēdaan.

15 Mɔdekai bɔ kíbe à kíkε pɔ pura kōn pɔ búguo

dana, à kífura bíta kè wà pì kǝn vuraο kuna. À táaru bisa gumusu tēaa dana dɔ, ben Susadeenɔ guda kè kǝn pɔnnao.

¹⁶ Guu pù Yudanɔnɛ zĩ beeeə, aɔɔe pɔnnaə kee kǝn yáadɔɔ, zaake wà n̄ gbá gbāaa.

¹⁷ Bùsu kǝn bùsuo wéte kǝn wéteo, guu kè kína yā diena pì kàn píngi Yudanɔ pɔnnaə kè kǝn yáadɔɔ aɔ zĩbaa kè kǝn póbleniao. Bori pāndenɔ gǝ Yudanɔ ũ pari, kè vĩa n̄ kũ Yudanɔ yā musu yānzi.

9

Yudanɔ zìblena n̄ ibeɛnɔ

¹ Mɔ kuri awɛɛplaade Ada gurɔ kuri awɛɛ'aagɔdee zĩn yā kè kína die kegurɔ ũ. Zĩ beeean Yudanɔ ibeɛnɔ wéɛ dɔzi yā kè aɔ gbāa mɔ Yudanɔnɛ, mɔde yā pì liɛ kpɛɛgānda, ben Yudanɔ gbāaa mɔ n̄ ibeɛnɔnɛ.

² Kí Asueru bùsunɔ guu píngi Yudanɔ kɔ kàkɔa fáandi kè aɔ kún lɛ wà léɛ gbɛ kè aɔ à zaaa kpàkɔsɔ́nzinɔ. Gbɛkee e fɔ à n̄ furo, zaake bori pāndenɔ vĩa kè́nɛ n̄ píngi.

³ Bùsu gbāadeenɔ, kí ibanɔ kǝn kínɛnɔ kǝn à zĩkerinɔ n̄ píngi zè Yudanɔ kpɛɛ, kè aɔɔe vĩa kee Mɔdekainɛ yānzi.

⁴ Mɔdekai bèɛ vĩ kíbe, ben à tɔ dà bùsu píngila, zaake à gbāaa e kaara.

⁵ Yudanɔ n̄ ibeɛnɔ dèdɛ kǝn fɛɛdaao aɔ n̄ káate n̄ píngi aɔ n̄ pɔyezi kè n̄ zanguri pìnɔa.

⁶ Aɔ gǝgbɛnɔ dèdɛ Susa wétedaan gɔɔn wàa plaa kpé basɔɔro.

⁷ Aɔ Pasandata kǝn Dalafɔ kǝn Asapatao

⁸ kǝn Poratao kǝn Adaliao kǝn Aridatao

9 kōn Pamasatao kōn Arisaio kōn Aridaio kōn Vaizatao dèdè dɔ.

10 Gbē pìnɔ né Amɛdata né Amana, Yudaɔ zan-guri négōgbē gōɔn kurinɔmɛ. Baa kōn beeeo aɔɔe ɔ ke n pókearo.

11 Gurɔ dōnkɔ pì zī wà gbē kè wà n dèdè Susaɔ pari lé gbà kínane.

12 Ben à bè a naɔ Esitanɛ: Yudaɔ gōgbēɔ dèdè Susa kè gōɔn wàa plaa kpé basɔɔro kōn Amana négōgbē gōɔn kurinɔ. Bón aɔɔ kè ma bùsu kpaaano guu sɛɛ! Yā kpareen née wée keema dɔɔ? Mé kenne. Bó yān née gbekaamaa? Mé kpámma.

13 Esita wèàla à bè: Kí, tó à kenne maa, n Yuda kè aɔɔ kú Susa kènɔ gba zé aɔ yā kè n diè aɔ ke gbàa ke zia dɔ, wà Amana négōgbē gōɔn kuri pìnɔ logo lía.

14 Kína bè, wà ke le. Wà à kpàakpa kè Susa, ben wà Amana né pìnɔ gè lògologo.

15 Yuda kè aɔɔ kú Susaɔ kō kàkōa Ada gurɔ gēro dosaidee zī, ben aɔ gōgbēɔ dèdè dɔ gōɔn wàa do kpé basɔɔro. Baa kōn beeeo aɔɔe ɔ ke n pókearo.

16 Yuda kpaaa kè aɔɔ kú kína búsunɔ guunɔ n píngi kō kàkōa le wà gí kōn n zīndao aɔ bɔ n ibeenɔ yān, ben aɔ n zanguri pìnɔ dèdè gōɔn bɔɔɔ basiigɔ sɔɔro sai. Baa kōn beeeo aɔɔe ɔ ke n pókearo.

17 Aɔ yā pì kè Ada gurɔ kuri awɛɛ'aagōdee zīmɛ, à gurɔ gēro dosaidee zīn aɔ kámma bò. Aɔ gurɔ pì diè zībaa ũ le wà zībaa póblee ke wà pɔnnaa ke gurɔ pì.

18 Yuda kè aɔɔ kú Susaɔ kō kàkōa à gurɔ kuri awɛɛ'aagōdee zī kōn à gurɔ gērodosaidee zīo, ben aɔ kámma bò à gurɔ gērodee zī. Aɔ gurɔ pì diè zībaa ũ le wà zībaa póblee ke wà pɔnnaa ke gurɔ pì.

19 Beee yānzin Yuda búbari kè aṣo kú lakutu guuno è zībaa pì ke Ada guro gēro dosaidee zī aṣ zībaa póblee ke wà ponnaa ke, aṣè póblee dakōne.

Purimu zībaa diena

20 Mṓdekai yā pìno kè takada guu, ben à kpàsā Yuda kè aṣo kú kí Asueru bṓsu guunone ń píngi, gbē kè aṣo kú kīino kōn gbē kè aṣo kú zāno ń píngi.

21 À diéne kè aṣgae zībaa pì ke wè kōn wèo Ada guro gēro dosaidee zī kōn à guro gērodee zīo.

22 Gurṓ pìnon Yudano bōna ń ibeeno ɔzī zībaa ũ. Mṓo pì guu aṣ pṓsīa liè ponnaa ũ, aṣ sósobikena liè zībaakena ũ. Aṣgae zībaa pì ke guro pìno zī, aṣgae zībaa póblee ke wàgae ponnaa ke, aṣgae póblee dakōne, aṣgae gba da takaasideene.

23 Yudano zè kōn yā kè Mṓdekai kènéo, ben zībaa kè aṣo kè pì gōne fεεakaarayā ũ.

24 Amεdata né Amana, Agaga bori Yudano píngi zanguri à zaaa kpàkōsōnzi à ń dede, ben à gbè kè wè sísi purimu gbèka le à e à ń fu à ń dede.

25 Mṓde kè kína yā pì asii mà, à yā diε takada guu, le à zaaa kè à à lé kpàkōsō Yudanozi pì wí à musu. Ben wà à lògo lía kōn a négōgbēno ledo.

26 Beee yānzi wè gurṓ pìno sísi Purimu, zaake gbè kè à là tón gwe. Yā kè Mṓdekai kè takada pì guu kōn yā kè à ń léno yānzin

27 aṣ sì kè wà zībaa ke guro plaaa pìno guu wè kōn wèo. Aṣ bè m̀pino kōn ń néno kōn gbē kè aṣ nàmmāno é gí zībaa pì keziro, wàgae ke à gurṓa lán wà kè lán nà.

28 Wè kōn wèo gurṓ pìno yā gae dōngu, aṣgae à zībaa ke uale kōn ualeo wéte kōn wéteo bṓsu kōn

bùsuo, le Purimu zĩbaa pì tón mì de Yudanɔ kiiaro yānzi, à kegurɔɔ tón yāa n̄ boriinɔaro.

²⁹ Kína naɔ Esita, Abiaili né takada plaadee kè kɔn a ikoo píngi Purimu yā musu, à gbāaa kpàò takada kè Yuda bori Mɔdekai kèa.

³⁰ Mɔdekai takada pì kpàsā Yuda kè aɔɔ kú kí Asueru bùsu mèn baswεεdo awεεswεεplaaa guunɔne. À kuuna aafia làakario kpaena yā ónne,

³¹ ben à Purimu zĩbaa pì diè a gurɔɔa, lán àpì kɔn kína naɔ Esitao diéñne nà, lán aɔpino sɔ si wà ke nà kɔn n̄ boriinɔ n̄ kpεε kɔn léyinao kɔn ɔɔ dɔɔo.

³² Yā kè Esita diè pì gbāaa kpà Purimu doka pìnɔa, ben wà kè takadan.

10

Kí Asueru kɔn Mɔdekaio yā

¹ Kí Asueru tò gbē kè aɔɔ kú a bùsu guunɔ píngi kɔn ísia luannɔ tángba kpáawa.

² Yā bíta kè à kènɔ kɔn à ikokεyānɔ kēna Midiānɔ kɔn Pesianɔ kínanɔ gĩayākenanɔ takadan. Lán kína Mɔdekai gbà gbāaa à gɔ gbēnsi ũ nà, à yā kú takada pì guu dɔ.

³ Yuda bori Mɔdekain kí Asueru kpàasi ũ. À tó bò Yudanɔ té bensɔ à yā kà n̄ gbē parideen, zaake à a gbēnɔ aafia wète, ben à kuuna nna zé kèke a borii pìnɔne.

Luda yá takada kǝn Bokobaru yǎo
The New Testament and portions of the Old Testament
in the Bokobaru language of Nigeria

copyright © 2005 SIM International

Language: Bokobaru

Translation by: SIM

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-09-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

c31548a1-5316-53c2-be42-674e0e4c5ae5